

ПРОЕКТ

ПОРЯДОК регулювання тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку

1. Загальні положення

1.1. Порядок регулювання тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку (далі – Порядок) визначає основні засади формування та встановлення тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку.

1.2. Регулювання тарифів у сфері надання послуг поштового зв'язку здійснює Національна комісія з питань регулювання зв'язку України (далі – НКРЗ) шляхом встановлення Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку.

1.3. Перелік універсальних послуг поштового зв'язку затверджується Кабінетом Міністрів України.

1.4. У Порядку терміни вживаються в такому значенні:

економічно обґрунтовані планові витрати – витрати, планування яких здійснюється з дотриманням вимог стандартів, нормативів, норм, технологічних регламентів;

одиниця калькулювання собівартості універсальної послуги поштового зв'язку – одне поштове відправлення усередненої маси за згрупованими видами відправлень;

згрупований вид відправлень – згруповані за характером виробничого процесу поштові відправлення;

операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;

тарифи на універсальні послуги поштового зв'язку – це встановлені в межах Граничних тарифів розміри плати за надання універсальних послуг поштового зв'язку.

Інші терміни вживаються у значенні, визначеному законодавством України.

2. Основні принципи тарифного регулювання

2.1. Тарифне регулювання у сфері надання послуг поштового зв'язку повинно стимулювати впровадження операторами новітніх технологій, підвищення якості надання послуг, збільшення обсягів і розширення номенклатури послуг, та базуватися на таких принципах:

2.1.1. достатність для фінансування універсальних послуг – тариф повинен цілком відшкодовувати витрати, необхідні для надання універсальних послуг встановленого рівня якості, включаючи відповідний рівень рентабельності для залучення необхідних інвестицій;

2.1.2. уникнення субсидування – необхідність запобігання перехресного субсидування одних послуг за рахунок інших;

2.1.3. прозорість – єдина і прозора тарифна політика, що не допускає виключень і дискримінації між користувачами;

2.1.4. стабільність – тарифи на універсальні послуги поштового зв'язку повинні бути стабільними протягом певних проміжків часу.

2.2. Граничні тарифи на універсальні послуги поштового зв'язку застосовуються всіма операторами поштового зв'язку незалежно від відомчої підпорядкованості та форм власності.

2.3. НКРЗ при прийнятті рішень щодо встановлення тарифів враховує інформацію про діяльність операторів поштового зв'язку, зокрема національного оператора, а також інформацію, надану об'єднаннями споживачів, профспілками, іншими зацікавленими особами за результатами оприлюднення та відкритих слухань.

2.4. Планування діяльності з підготовки Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку (далі – Граничні тарифи), підготовка аналізу регуляторного впливу,

оприлюднення проекту та затверджених Граничних тарифів, відстеження результативності та перегляд Граничних тарифів здійснюється відповідно до вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

3. Формування тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку

3.1. Формування тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку здійснюється на основі розрахунків тарифів, що проводяться операторами поштового зв'язку виходячи з повної планової собівартості послуг, яка визначається відповідно до планових обсягів надання послуг та економічно обґрунтованих планових витрат на їх надання, з урахуванням планового прибутку.

3.2. Планування витрат для визначення повної планової собівартості здійснюється із застосуванням нормативного методу на підставі державних і галузевих нормативів використання матеріальних та паливно-енергетичних ресурсів, норм і розцінок з оплати праці. Розмір витрат розраховується з дотриманням визначених у встановленому порядку нормативів і нормативних строків пересилання поштових відправлень, нормативів розвитку мережі об'єктів поштового зв'язку національного оператора, які затверджуються у встановленому законодавством порядку.

Витрати, визначення яких з застосуванням нормативів неможливе, плануються з урахуванням фактичних витрат за попередній період, прогнозу індексу цін на промислову продукцію, індексу інфляції, змін мінімальної заробітної плати.

3.3. Планування витрат проводиться з урахуванням витрат з операційної діяльності, фінансових та інших витрат, пов'язаних з наданням універсальних послуг поштового зв'язку за видами послуг з пересилання кожного згрупованого виду відправлень:

- I. поштових карток, листів, бандеролей простих;
- II. поштових карток, листів, бандеролей рекомендованих;
- III. посилок без оголошеної цінності масою до 10 кг.

3.4. Перелік і склад статей витрат з надання універсальних послуг визначається оператором залежно від виду послуг і особливостей виробничого процесу.

3.5. До планових витрат з операційної діяльності включаються:

- планова собівартість реалізованої продукції (послуг);
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати.

3.6. До планової собівартості реалізованої продукції (послуг) включаються прямі матеріальні витрати, прямі витрати з оплати праці, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати.

3.6.1. До складу прямих матеріальних витрат включаються витрати, пов'язані з використанням матеріалів, запасних частин, придбаних комплектуючих виробів, напівфабрикатів та інших матеріальних ресурсів, необхідних для забезпечення виробничого процесу.

3.6.2. Рівень прямих витрат на оплату праці визначається відповідно до законодавства, а також генеральної та галузевої угод, колективного договору. До складу прямих витрат з оплати праці включаються:

- витрати з основної заробітної плати виробничого персоналу, діяльність якого безпосередньо пов'язана з виробничим процесом надання універсальних послуг, що визначаються виходячи з чисельності персоналу, тарифних ставок (окладів), відрядних розцінок для робітників та посадових окладів для керівників, фахівців, технічних службовців;
- витрати з додаткової заробітної плати виробничого персоналу, що визначаються виходячи з розміру встановлених доплат, надбавок, гарантійних і компенсаційних виплат згідно із законодавством, премій, пов'язаних з виконанням виробничих завдань і функцій, оплатою відпусток та іншого невідпрацьованого часу;
- інші заохочувальні та компенсаційні виплати виробничому персоналу.

3.6.3. До складу інших прямих витрат включаються:

- суми відрахувань на соціальні заходи для виробничого персоналу, витрати з оплати якого, прямо включаються до виробничої собівартості послуг та до витрат допоміжних виробництв;

- амортизація основних виробничих засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів виробничого призначення;

- інші виробничі витрати, безпосередньо пов'язані з конкретним об'єктом витрат.

3.6.4. До складу загальноновиробничих витрат включаються:

1) витрати, пов'язані з:

- організацією виробництва та управління підрозділами основного й допоміжного виробництва, що визначаються виходячи з чисельності персоналу, тарифно-кваліфікаційного складу апарату управління цехів та дільниць і тарифних ставок (окладів) (основна і додаткова заробітна плата, гарантійні та компенсаційні виплати, відрахування на соціальні заходи, оплата службових відряджень, витрати з підготовки та перепідготовки кадрів);

- утриманням, експлуатацією, ремонтом, страхуванням, орендою основних засобів та інших необоротних активів загальноновиробничого призначення, пожежною і сторожовою охороною об'єктів виробничого призначення, утриманням санітарних зон, оплатою послуг інших спеціалізованих підприємств, освоєнням нових потужностей та проведенням планових перевірок стану обладнання, виконанням регламентних робіт, передбачених проектно-технічною документацією;

- опаленням, освітленням, дезінфекцією, дератизацією виробничих приміщень, вивезенням сміття, та інші витрати, пов'язані з експлуатацією виробничих приміщень, які розраховуються виходячи з обсягів зазначених робіт, послуг та цін на них;

- обслуговуванням виробничого процесу та інших допоміжних виробництв (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, забезпечення охорони праці, дотримання вимог техніки безпеки, обов'язкове страхування водіїв автотранспортних засобів, послуги інших підприємств, службові відрядження працівників ремонтних цехів та інших допоміжних виробництв, послуги зв'язку);

2) розрахована відповідно до законодавства амортизація основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів загальноновиробничого призначення;

3) податки, збори (обов'язкові платежі).

До складу планової собівартості послуг можуть включатися розподілені та нерозподілені постійні загальноновиробничі витрати, розмір яких не може перевищувати їх фактичну величину.

3.7. Адміністративні витрати.

До складу адміністративних витрат включаються витрати, пов'язані з обслуговуванням та управлінням підприємством, зокрема з:

- утриманням апарату управління та персоналу, зайнятого обслуговуванням адміністративної інфраструктури. Такі витрати визначаються виходячи з чисельності персоналу і встановлених на підприємстві тарифних ставок (окладів) (основна і додаткова заробітна плата, гарантійні та компенсаційні виплати, відрахування на соціальні заходи, оплата службових відряджень, витрати з підготовки та перепідготовки кадрів);

- амортизацією основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів адміністративного призначення;

- утриманням основних засобів, інших необоротних матеріальних активів адміністративного призначення;

- оплатою професійних послуг (юридичні, аудиторські), послуг зв'язку, розрахунково-касового обслуговування та інших послуг банків, наданих відповідно до укладених договорів, сплатою податків і зборів (обов'язкових платежів), крім тих, що включаються до планованої собівартості послуг.

До складу адміністративних витрат включаються також інші витрати (використання малоцінних і швидкозношуваних предметів, канцелярські витрати, судові витрати, передплата періодичних видань тощо).

3.8. До складу витрат із збуту включаються витрати з операційної діяльності, безпосередньо пов'язані з наданням універсальних послуг, зокрема:

- витрати на оплату праці персоналу, який забезпечує збут послуг;
- відрахування на соціальні заходи;
- оплата службових відряджень персоналу, пов'язаних із вирішенням питань реалізації послуг;
- оплата інформаційних послуг;
- витрати з виготовлення розрахункових документів;
- амортизація та утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, пов'язаних із збутом послуг;
- витрати на збереження продукції, тару, упаковку, передпродажну підготовку;
- витрати на транспортування;
- витрати на проведення маркетингових заходів;
- податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі, тощо.

3.9. Планування інших витрат з операційної діяльності здійснюється на основі їх економічного обґрунтування на:

- дослідження і розробку;
- орендовані приміщення;
- утримання легкового транспорту;
- витрати з утримання об'єктів соціальної інфраструктури;
- суми, що відраховуються профспілковим організаціям для проведення культурно-масової роботи і фізкультурно-оздоровчої діяльності, тощо.

До складу витрат з операційної діяльності не включаються:

- суми безнадійної дебіторської заборгованості;
- суми неустойки (штраф, пеня);
- суми нестачі та втрати від пошкодження цінностей;
- витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти, та втрати від операційної курсової різниці;
- суми спонсорської та благодійної допомоги;
- собівартість реалізованих товарів та виробничих запасів;
- втрати від знецінення запасів;
- витрати, пов'язані із зменшенням власного капіталу.

3.10. Витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами:

- матеріальні затрати;
- витрати на оплату праці;
- відрахування на соціальні заходи;
- амортизація;
- інші операційні витрати.

3.11. Фінансові витрати.

До фінансових витрат належать витрати з виплати відсотків за користування кредитами та витрати, пов'язані із залученням позикового капіталу для цілей інвестиційної діяльності розвитку універсальних послуг поштового зв'язку.

Розмір фінансових витрат визначається відповідно до кредитних та інших договорів і законодавства.

3.12. Облік витрат на підприємстві здійснюється відповідно до вимог законодавства України про бухгалтерський облік та фінансову звітність, про оподаткування прибутку підприємств, про Державний бюджет, про податок на додану вартість, про оплату праці та іншого законодавства України.

4. Визначення витрат на надання універсальних послуг поштового зв'язку.

4.1. Особливості виробничого процесу надання універсальних послуг поштового зв'язку, які зумовлюють складність процесу ціноутворення, складають:

- процес надання послуг зв'язку є безперервним, під час надання різних послуг підприємство одночасно несе витрати, які складно розділити за видами послуг;
- різні види поштових відправлень (включаючи ті, що не відносяться до універсальних послуг) обробляються в одному приміщенні, і часто на одному робочому місці, перевозяться сумісно одним і тим же транспортним засобом;
- крім послуг поштового зв'язку надаються послуги, пов'язані з іншою підприємницькою діяльністю.

4.2. Визначення повної планової собівартості універсальних послуг поштового зв'язку потребує розподілу витрат оператора поштового зв'язку за узагальненими статтями витрат на окремі витрати по кожному виду універсальних послуг.

4.3. Оператори поштового зв'язку забезпечують формування інформації про доходи та витрати за видами універсальних послуг, зазначеними в п. 3.3. на підставі Положень про визначення доходів та витрат за видами послуг, що розробляються та затверджуються у встановленому законодавством порядку.

Національний оператор поштового зв'язку до впровадження обліку розподілу витрат за видами послуг, визначення витрат за згрупованими видами послуг проводить відповідно до Методики розрахунку витрат, що розробляється та затверджується підприємством поштового зв'язку за погодженням з органом управління (ЦОВЗ) та органом регулювання в галузі зв'язку (НКРЗ).

4.4. Облік витрат на надання окремого виду універсальних послуг з пересилання згрупованих видів поштових відправлень проводиться операторами за наступним алгоритмом:

4.4.1. Визначаються прямі витрати з оплати праці на надання кожного виду універсальних послуг поштового зв'язку на підставі трудовитрат на обробку поштових відправлень на етапах їх пересилання, затверджених підприємством поштового зв'язку за погодженням з органом управління (ЦОВЗ).

4.4.2. Визначаються прямі матеріальні витрати та інші прямі витрати, що безпосередньо пов'язані з наданням конкретного згрупованого виду послуг та можуть бути віднесені до нього повністю, або іншим економічно доцільним шляхом у відповідності до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 N 318.

4.4.3. Загальновиробничі витрати розподіляються за видами універсальних послуг, базою розподілу яких є прямі витрати на оплату праці.

4.4.4. Адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати розподіляються за видами послуг по структурі розподіленої собівартості реалізованої продукції (послуг).

5. Розрахунок тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку

5.1. Розрахунок тарифу включає визначення розміру економічно обґрунтованих планових витрат оператора на одиницю калькулювання собівартості з урахуванням планованого обсягу послуг в натуральному виразі.

5.2. У розрахунок тарифу не включаються витрати, які відповідно до пункту 3.9. не включаються до складу витрат з операційної діяльності.

5.3. Одиницею калькулювання собівартості універсальної послуги поштового зв'язку визначене одне поштове відправлення усередненої маси за згрупованими видами відправлень наведеними у п.3.3 цього Порядку.

5.4. Розмір витрат за окремими елементами витрат, зазначеними в п. 3. 10. у грошовому виразі на одиницю калькулювання собівартості послуг визначається за формулою:

$$C_i = V_i / Q_i,$$

де C_i – собівартість за окремим елементом витрат,

V_i – витрати за окремим елементом витрат,

Q_i – обсяг послуг в одиницях поштових відправлень.

5.5. Повна планована собівартість одиниці калькулювання універсальної послуги визначається за формулою:

$$ПС = \sum C_i$$

5.6. Економічно обґрунтований тариф (Т) на послугу визначається за формулою:

$$Т = ПС + П,$$

де П – прибуток на одиницю калькулювання універсальної послуги.

5.7. Встановлення розміру прибутку.

До розрахунку тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку включається плановий прибуток, який спрямовується для здійснення капітальних інвестицій та досягнення інших цілей відповідно до законодавства. Витрати на здійснення капітальних інвестицій включаються до тарифів на підставі економічно обґрунтованих розрахунків та затвердженої в установленому порядку програми розвитку підприємства (оператора) з обсягами коштів і строками реалізації. Під час формування тарифів підприємство визначає джерела фінансування капітальних інвестицій (амортизація, плановий прибуток або його частка тощо). До розрахунку включаються також планові витрати з податку на прибуток від звичайної діяльності підприємства.

5.8. Тарифи на пересилання поштових відправлень в межах України встановлюються у національній валюті без врахування податку на додану вартість.

5.9. Тарифи на пересилання поштових відправлень до країн СНД та інших іноземних держав встановлюються в іноземній валюті без врахування податку на додану вартість. Розрахунки зі споживачами проводяться в національній валюті з перерахунком за курсом Нацбанку України на момент надання послуг.

5.10. Після визначення розміру планової собівартості кожного виду послуг (базова величина) проводиться розрахунок тарифів для окремих послуг.

5.11. Під час визначення тарифів на пересилання письмової кореспонденції у межах України до базової величини застосовуються наступні міжвагові коефіцієнти залежно від маси:

Таблиця 1

№ з/п	Вид відправлень	Коефіцієнт
1.	<u>Проста поштова картка, лист та бандероль масою:</u>	
	до 20 г включно	0,8
	понад 20 до 50 г (базова величина)	1,0
	понад 50 до 100 г	1,15
	понад 100 до 250 г	1,75
	понад 250 до 500 г	2,55
	понад 500 до 1000 г	4,30
	понад 1000 до 2000 г	7,35
	За подальші повні і неповні 1000 г (до попереднього тарифу)	0,5
2.	Рекомендована поштова картка, лист, бандероль (до різниці між базовими величинами тарифів на пересилання рекомендованих та простих поштових відправлень)	1,0

5.12. Базова величина тарифу може бути диференційована з разі запровадження класів якості заснованих на швидкості пересилання пошти.

5.13. Під час визначення тарифу на пересилання посилок без оголошеної цінності масою до 10 кг в межах України, тариф розподіляється на постійну частину (30% тарифу за посылку усередненої маси) та змінну частину (70% тарифу за 1 кг посылки усередненої маси). Тариф за масу визначається шляхом віднесення змінної частини тарифу на усереднену масу.

В залежності від виду посилок застосовуються коефіцієнти:

Таблиця 2

№ з/п	Вид відправлень	Коефіцієнт
-------	-----------------	------------

1.	<u>Посилки без оголошеної цінності масою до 10 кг:</u>	
	в межах України	1,08
	в межах області	0,64

5.14. При визначенні тарифів на пересилання вітчизняної продукції книговидавництва застосовується коефіцієнт 0,9 до тарифів на пересилання бандеролей та посилок відповідної маси.

5.15. Під час визначення тарифів на пересилання поштових відправлень за межі України до тарифів на відповідні послуги в межах України додається складова тарифу для покриття витрат на міжнародні розрахунки, на підставі договорів операторів поштового зв'язку України з операторами іноземних країн. При формуванні тарифу на пересилання поштових відправлень авіатранспортом, розмір тарифу на пересилання поштових відправлень в межах України збільшується з застосуванням коефіцієнту 1,3.

6. Зміна Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку

6.1. Підставою для перегляду тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку є:

- зміни протягом строку дії Граничних тарифів ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) мінімального рівня заробітної плати, ставок орендної плати, інших обов'язкових платежів і зборів, цін і тарифів на матеріальні та паливно-енергетичні ресурси;
- введення в дію нормативно-правових актів, які впливають на фінансовий стан національного оператора поштового зв'язку;
- введення в дію нормативно-правових актів, які змінюють порядок обліку та віднесення на собівартість послуг витрат, або змінюють розміри обов'язкових відрахувань і платежів;
- непередбачувані фактори, які відбулися незалежно від діяльності національного оператора і призвели до зростання собівартості послуг не менше, ніж на 10 відсотків;
- із зміною умов виробництва і реалізації продукції, що не залежать від господарської діяльності підприємств;
- зміни витрат, пов'язаних з впровадженням новітніх технологій відповідно до рекомендацій Всесвітнього Поштового Союзу;
- внесення змін до законодавства України, у тому числі про бухгалтерський облік та фінансову звітність, оподаткування прибутку підприємств, Державний бюджет, податок на додану вартість, оплату праці та інші нормативно-правові акти, якщо такі зміни погіршують фінансовий стан оператора поштового зв'язку в частині надання універсальних послуг;
- зміни рівня інфляції;
- рішення НКРЗ, яке приймається за результатами відповідного аналізу стану розвитку ринку поштового зв'язку.

6.2. Для перегляду діючих тарифів оператор поштового зв'язку подає до НКРЗ відповідні обґрунтовані пропозиції, які містять наступну інформацію:

- економічні показники (обов'язково дані про доходи, витрати, рентабельність діяльності, звіт про виконання фінансового плану) діяльності оператора за останні 3 роки;
- порівняльну таблицю оплати працівників з урахуванням запровадження мінімальної заробітної плати в галузі відповідно до вимог законодавства про Державний бюджет на відповідний рік;
- розрахунок фактичних витрат за останній звітний період у порівнянні з фактичними витратами за базовий період по кожному згрупованому виду відправлень, тариф на яку необхідно переглянути та змінити;
- розрахунок тарифів виходячи з собівартості одиниці калькулювання відповідно до п. 3.1.;
- порівняльну таблицю діючих та нових тарифів з розрахунком зміни доходів при введенні нових тарифів;

- оператор надає пояснювальну записку стосовно впливу нового рівня тарифів на соціально-економічний розвиток підприємства та на розмір надходжень до Державного бюджету та соціальних фондів;

- пояснювальну записку з обґрунтуванням необхідності зміни тарифів.

6.3. НКРЗ протягом місяця з дня отримання повної інформації для перегляду тарифів розглядає та аналізує надані оператором поштового зв'язку пропозиції, перевіряє розрахунки. При виявленні помилок або неповноти наданої інформації НКРЗ повертає матеріали на доопрацювання.

Після аналізу інформації НКРЗ на засіданні розглядає проект рішення про затвердження нових Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку або внесення змін та доповнень.

Проект рішення та Граничних тарифів оприлюднюється відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» з метою одержання зауважень і пропозицій.

Прийняте рішення направляється на розгляд до державних органів та установ, уповноважених погоджувати регуляторні акти, а також соціальних партнерів згідно Генеральної угоди між Кабінетом Міністрів України, всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців і підприємців та всеукраїнськими профспілками і профоб'єднаннями.

У разі необхідності НКРЗ із залученням операторів поштового зв'язку, зокрема національного оператора, проводить доопрацювання та виносить проект на повторний розгляд засідання НКРЗ.

Після погодження з усіма на основі погодженого проекту рішення та Граничних тарифів НКРЗ затверджує на засіданні рішення «Про затвердження нових Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку», та відповідно до законодавства, подає його на державну реєстрацію.

Зареєстровані у Міністерстві юстиції України Граничні тарифи доводяться до операторів поштового зв'язку та споживачів послуг згідно з законодавством.

Голова

С. Колобов